

PÓRTULA

UN MARRATXINER, PRESIDENT DEL FOMENT (pàg 3)

ENCONTRE INTERNACIONAL DE LA TERCERA EDAT
A MARRATXINET (pàgs 6-7)

EL BÀSQUET DEL PLA DE NA TESA
A LES VETLADES DE CAN PERE D'INCA (pàgs 12-14)

RECURS DE REPOSICIÓ CONTRA L'IMPOST
DE RECOLLIDA DE FEMS (pàg 4)

PORTOL-CAS CARBONER DE VOLEIBOL GUANYA
EL PARTIT DE MÀXIMA RIVALITAT (pàg 15)

IMATGES DE L'HIVERN CULTURAL (pàg 22)

NÚMERO 136, GENER 1994

Informatiu Cultural de Marratxí

Durant el mes passat ...

- Eleccions a Rússia.
- Eleccions a Andorra
- Converses pel tractat de Lliure Comerç.
- Nou disc de Phil Collins, una obra d'art.
- Menys il.luminació nadalenca enguany.
- De cada vegada els crèdits són més barats.
- Nou rècord energètic en fusió nuclear aconseguit als Estats Units.
- La Unió Europea finançarà un enllaç elèctric amb la península, fet que evitaria haver de construir noves centrals al nostre país.
- Catalunya vol reformar la seva llei de Normalització lingüística.
- Morí Frank Zappa.
- Astronautes nordamericans repararen el telescopi espacial Hubble.
- Celebrats a Palma els campionats del món en piscina curta.
- Augmentà el nombre de parats.
- El govern vol canviar la legislació laboral.
- Els sindicats amenacen amb una vaga general.
- En principi, s'ha paralytitzat el camp de Formentera.
- Concert de Brian May a Barcelona.

Que consti en acta...

- Les queixes de la regidora de serveis socials perquè el superdirector general d'àrea sortia a la foto de la premsa. Ja no el volen ni els seus.
- Els problemes interns impedeixen treure el butlletí municipal per Nadal.
- La nova independència dels Independents de Marratxí.
- L'exposició de Miquel Morell a l'Escorxador.
- L'apotecaria de Pòrtol encara no està oberta.
- Els regals que els reis del PSM fan als regidors.
- El mig milió llarg que costa el dinar municipal de Nadal. És temps de crisi.
- Fa mesos que la premsa no disposa de taula a les sessions plenàries.
- L'èxit de les vetllades a can Pere d'Inca.
- La darrera publicació de Guillem Ramis: *Història de la nostra terra, història de la nostra gent*. Bona feina.
- Alcampo segueix obert sense llicències; i l'Ajuntament sense definir-se.
- Els continus accidents que hi ha a la sortida d'Alcampo amb el nou enllaç.
- La important i contínua campanya que fa *L'Estel* (abans *s'Àrenal*) contra Alcampo i a favor de la petita empresa.
- Quatre mesos sense tenir la contesta de Miquel Bestard en relació a les acusacions del PP-UM.
- Deu mesos amb l'accés dels Caüills tancat i sense informe jurídic. I tothom tan tranquil.

GAVIM

PARALITZACIÓ D'OBRES DE SA MARINETA

Mitjançant aquest comunicat Els Verds volem demanar als ajuntaments d'Inca, Sencelles, Binissalem i Consell i a la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori, màxima responsable de la qüestió i ús de l'aigua en la nostra comunitat, que aturin definitivament les obres del trasvasament de Sa Marineta i que compleixin allò a què es varen comprometre amb els i les ecologistes i que es reflexa en el document finalment signat:

- Impulsar la realització del Pla Hidrològic
- Emprendre mesures eficaces per a l'éstalvi d'aigua.
- Intensificar la publicitat per a la conscienciació de la ciutadania.

Dur endavant un projecte com el de Sa Marineta no soluciona el vertader problema de l'escassetat d'aigua. Es tracta d'una inversió amb uns altíssims costos econòmics i ecològics per a solucionar, d'una manera ràpida i improvisada, el que no es pot resoldre en aquets termes.

Si malgrat tot el trasvasament es du endavant, quedarà patent, una vegada més, la insensibilitat i manca de capacitat per a

Cartes Obertes

dur endavant una qüestió integral de l'aigua que respongui a l'interès general de la societat. Ens trobam, doncs, davant un nou cas de "cosmètica verda", d'altra banda tant de moda darrerament.

Demanam així mateix que s'obri un autèntic debat entre totes les organitzacions socials i ecològiques representatives, a fi de cercar solucions globals al greu problema de la manca d'aigua en la nostra comunitat.

Atentament;

ELS VERDS

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

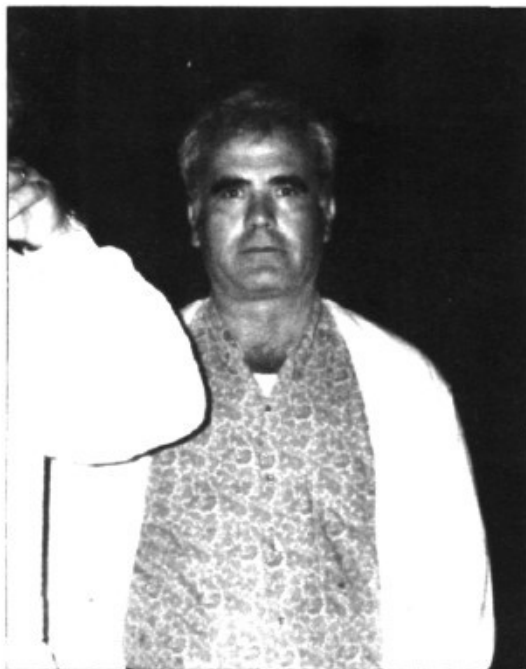
La Redacció no s'identifica, necessàriament, amb el contingut dels escrits publicats.

Recepció de material:
abans del 20 de cada mes

Amb aquest número els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer exemplar de *La Nau*, setmanari d'informació general que s'edita des de fa dos mesos a Mallorca, íntegrament en català.

Amb aquest exemplar els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer número del setmanari *La Nau*

AVUI ÉS NOTÍCIA

UN MARRATXINER, PRESIDENT DEL FOMENT DE TURISME DE MALLORCA

Durant el mes passat el portolà Joan Palou Canyelles fou elegit president del Foment de Turisme de Mallorca.

Així en Joan Cantó, de dilatada i reconeguda trajectòria professional dins el món de la gestió empresarial i turística, es converteix en el novell president d'una de les entitats més representatives de la nostra illa.

A més a més just a l'hora de tancar ens assabentam que també serà nomenat vicepresident de la Federació Hotelera de Mallorca. Enhorabona per partida doble.

A MODO D'EDITORIAL

REIVINDICACIÓ

Estic espantat davant la manca de resposta que ha tingut a Mallorca, fins ara, la invalidesa -per imposició- del dret a l'ús de la "i" entre els dos cognoms: un periodista i els joves -només els joves!- d'un partit que es considera nacionalista.

Jacint Planes i Santmartí, cronista de columna periòdica, ha estat l'únic ciutadà que a títol personal ha alçat la veu des d'una tribuna pública per denunciar-ho. Des d'una trajectòria ja llarga de definició envers un català estàndard i normalitzat encara que, paradoxalment, sigui fet -com a exemplar reflex de la situació anormal que ens envolta- en llengua espanyola, va defensar una vegada més l'ús de la nostra. Per això li vull fer arribar l'enhonorabona, l'agraïment i el recolzament amb una abraçada.

Al mateix temps em dol i em preocupa que cap de les nostres institucions no hagi motat. Ni parlaments, ni governs autònoms, ni Universitats, ni entitats culturals o lingüístiques. Ningú no s'ha definit. Un cop més ens prohibeixen usar normalment la nostra llengua i ningú no demostra sentir-se ni ferit, ni alienat, ni menyspreuat. Trist.

Davant aquesta nova agressió al nostre fet cultural, a la nostra llengua, a la nostra dignitat i a la nostra llibertat cal una resposta ferma. Cal reivindicar la "i" precisament perquè es tracta d'un signe distintiu i diferenciador, dels pocs que ens arriben a quedar. Que la usi qui vulgui, però que la puguem emprar sense haver de demanar permís a ningú. I molt manco que ens la prenguin per la força, sense pietat.

L'assoliment d'aquesta reivindicació suposa una passa concreta per ajudar a superar, ni que sigui mínimament, l'estat de diglòssia i de colonialisme que patim. I la manifestació del desig que ens arribin a deixar viure sense opressions de cap casta.

Biel Massot i Muntaner
(publicat a *La Nau*)

NOU ATEMPTAT A LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

Just abans de tancar ens arriba la increïble notícia: el setmanari **Migjorn**, de Campos, ha rebut la visita de la Guardia Civil amb una ordre de requisament de l'edició, emesa pel jutjat de Manacor.

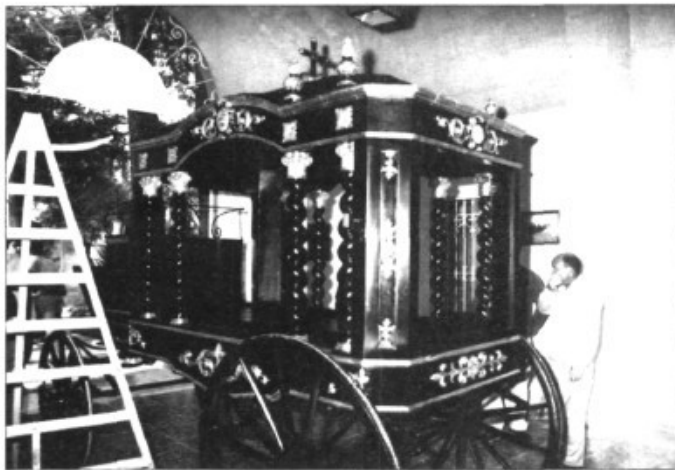
El motiu, l'acusació per part de Joaquín Rabasco, membre de l'equip de govern de l'Ajuntament de Lluçmajor per pacte amb Gaspar Oliver, per un *suposat article infamant*. El cas entès, resulta que tal article no existia.

Creim que a aquestes altures és inconcebible l'intent de segrestament d'un mitjà perquè al dirigent d'un grup polític que ha estat condemnat per la justícia i sancionat a no estar a cap càrrec públic, encara que la sentència està recorreguda al Suprem, no li agradi el contingut.

Des d'aquí denunciem l'atemptat, ens solidaritzam amb **Migjorn** i feim vots perquè no tornin a passar fets com aquest.

AL CEMENTERI HOM ADEQUARÀ UN RECINTE PER AL CARRUATGE ANTIC

El recentment restaurat cotxe fúnebre, que es va poder veure durant la festa de Tots Sants, tindrà un lloc concret i de nova planta al cementeri. El pressupost per les obres pertinents per poder

El cotxe restaurat (foto: Biel Santandreu)

adequar el lloc puja a la quantitat de 1.932.589,-- Ptes. i les obres ja han estat adjudicades i les quals no excediran d'un any.

DEL CONSISTORI

PRESENTAT RECURS DE REPOSICIÓ CONTRA L'IMPOST DE RECOLLIDA DE FEMS

La coalició PP-UM ha presentat un recurs de reposició en contra de l'ordenança reguladora de la tasa de l'impost de recollida

Un dels molts punts negres de Marratxí

de fems, ja que entenen que aquesta no s'ajusta a dret.

El recurs fa referència principalment a l'article 2 de l'ordenança reguladora on s'especifica que s'exclouen d'aquest servei els fems de tipus industrial, deixalles, corrosius o perillosos. En conseqüència, els fems que estan subjugats a la tasa són les deixalles domiciliàries, residus sòlids urbans i restes d'alimentació o procedents d'agranades de la neteja normal dels locals.

Per aquest motiu el grup PP-UM, entèn que l'Ajuntament no ofereix un servei de recollida de fems destinat especial i específicament als comerços i indústries i per tant no han de pagar una tasa industrial per un servei no rebut, sinó la que paguen la resta de domicilis particulars.

ALGUNES RESPOSTES A LES PREGUNTES FETES PER L'OPOSICIÓ**EL COST DEL CURSET DE NATACIÓ**

Tant el PP-UM com el grup mixt al darrer plenari varen fer una pregunta sobre el cost del curset de natió. La pregunta del PP-UM duia quatre apartats. Seguidament transcrivim la pregunta i la resposta donada per l'Ajuntament.

Pregunta: Aquest any ha estat el primer dels curssets de natió organitzat per l'Ajuntament que s'han fet a la piscina municipal de son Caulelles. Noltros tenim la impressió, pel documents que hem vist, que les despeses superen en molt a les d'anys anteriors. En conseqüència, ens agradaria que ens diguessin què ha costat exactament aquest curset.

Resposta: La impressió que tenen vostès és equivocada, ja que aquest any, el curset de natió ha costat a l'Ajuntament la quantitat de 1.487.681,-- Ptes., mentre que l'any 1.992, va costar 2.053.954,-- Ptes., motivant-se les diferències bàsicament en l'import que a l'exercici anterior es va distribuir a l'arrendament de la piscina, així com a les despeses per a realitzar la festa de cloenda.

P: A) Dins l'expedient no consta que els monitors contractats estiguin en possessió dels títols corresponents per impartir l'ensenyament; ni tan sols, expedient personal on obri cap tipus de documentació relativa als interessats.

R: Hem exigít com sempre, la titulació de monitora de la Federació Espanyola de Natió a la directora del curs, mentre que als altres educadors els hem exigít els coneixements suficients de natió per poder assolir els objectius de l'activitat.

P: B) No existeix concurs ni cap tipus de documentació relativa als interessats màxim quan varen cobrar un sou de 117.300,-- Ptes.

R: En quant a la difusió pública, hem considerat que el nostre Curs de Natió és ben conegut al nostre municipi, només s'han presentat tres educadors de Marratxí i els tres han estat acceptats, els altres eren de Palma. La quantitat és molt similar a la de l'any passat.

P: C) No hem vist que aquests "professionals" hagin emès la factura corresponent que pugui justificar aquesta despesa amb la forma que marca la legislació actual. Tampoc hi ha contracte de feina. Inclús qualcun d'ells estimam que és menor d'edat i fill d'un regidor de l'equip de Govern.

R: Els educadors han emès la factura necessària, si no Intervenció no ho hagués admès. Pel que fa referència a l'edat, informar-li que cap era menor de 16 anys, que és l'edat que tant la Federació de Natió com la legislació laboral permet realitzar tasques d'aquest tipus. que un educador sigui fill d'un regidor no incapacita, ni el discrimina per realitzar aquesta tasca correctament.

P: D) Es va comunicar a l'empresa d'assegurances que cobria la responsabilitat civil el nom i titulació dels monitors?

R: L'empresa d'assegurances en cap moment ens va demanar el nom de la directora del Curs, ni dels educadors i va subscriure la pòlissa d'assegurança amb tota correcció i vàlidesa.

Continuant amb el tema del curset ara transcrivim la pregunta del Grup Mixt

P: Nom i llinatges dels monitors del curset de natió, que han

Amb aquest exemplar els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer número del setmanari *La Nau*

cobrat, Desglossament del pressupost i desglossament per edats dels alumnes del curset.

R: Els monitors del Curset de natació han estat els següents: Llorenç Alou cobrant la quantitat de 102.000,- Ptes. Sílvia Palmer cobrant 102.000,- Ptes. J. Lluís Pascual que ha cobrat 112.000,- Ptes. Ramon Rubio que també ha cobrat 112.000,- Ptes Miquel Coll que ha percebut la quantitat de 102.000,- Ptes. i Caterina Ripoll que ha cobrat 135.800,- Ptes.

El desglossament del pressupost és el següent

Desplaçament	30.000,- Ptes.
Transport	646.000,- Ptes.
Professorat	635.800,- Ptes.
Material	28.000,- Ptes.
Assegurança	20.000,- Ptes.
Trofeus i diplomes	15.180,- Ptes.
Total	1.374.780,- Ptes.

El desglossament per edats es la següent:

Fins a 11 anys	105 nins i 84 nines total	189
de 12 a 15 anys	41 nins i 39 nines total	80
Totals	146 nins 123 nines	269

ALGUNES DIFERÈNCIES ENTRE LES RESPOSTES DONADES AL PP-UM I AL GRUP MIXT

Si els nostres lectors es fixen en el cost que l'Ajuntament dóna a la contesta del grup PP-UM i en el cost del mateix curset que dóna a la resposta del grup mixt observaran que existeix una diferència de 112.901,- Ptes.

PÒRTOL

ACAMPADA DELS JOVES DE CATEQUESI

Els dies 5 i 6 de desembre el joves de catequesi de postcomunió varen fer una acampada a la Font des Pedregaret per pujar després al puig Tomir. La sortida fou el dia 5 amb el tren fins a Inca, per tornar el dia 6 amb el mateix mitjà de transport.

SA CABANETA

ADJUDICADES LES OBRES DEL CAMÍ DE CAN MAS

Les obres per l'acondicionament del camí de can Mas han estat adjudicades a V.O.P.S.A. El pressupost per poder dur a terme les obres de millora puja a 10.350.000,- Ptes.

FORN - PASTISSERIA

BON JORN

Tenim pa de forn de llenya de Pina i especialitats de can Guixa d'Inca

De dilluns a dissabte, de 7 a 13'30 h. i de 17 a 20h.
diumenge, de 7 a 14 h.

C/Queipo de Llano, 8 **79 75 72** Pòrtol

UN PETIT REPÀS A L'ACTUACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNATS

A prop de les eleccions per elegir novament la Junta Directiva de l'Associació de Veïnats de Sa Cabaneta, és el moment oportú de fer un petit repàs a algunes de les seves actuacions des del moment de la seva creació:

Han aconsegit el més difícil, que els cabaneters sortissin al carrer pels seus problemes.

Han ressuscitat tradicions que estaven enterrades com el Pancaritat o els foguerons de Sant Antoni.

Han augmentat la participació a les festes populars.

Han vetllat pels interessos del socis, com el desgavell del canon de l'aigua o el nou cadastre.

Han lluitat contra els atemptats del medi ambient.

Feren pressió per acabar les obres de la plaça.

S'han oposat a tanta urbanització que romp el nostre entorn.

Sa Cabaneta no té resoltos els problemes de trànsit

Dins l'altre plat de la balança cal destacar el poc que han treballat per resoldre els problemes del carrer Oleza.

ES FIGUERAL

El Pub S'esclat participa al campionat de Truc de les Illes Balears. Les partides es celebren des del dia 14 del passat mes de desembre fins el 28 de Gener i es classificaren per la següent fase dues parelles de les deu que hi prenen part. Els participants per parelles són:

Sa Pista

felicita tots els clients de Pòrtol i sa Cabaneta
perruqueria d'homes

Mateu

Plaça Sant Francesc Xavier 1

Tel. **24 29 04** PALMA

A partir d'ara posau-vos en contacte amb **Pòrtula** per la via ràpida: **79 78 70**; el vostre telèfon...

El Figueral (Foto: Biel Santandreu)

Barbara Palou i Pep Gil, Carmen Sanchez i Toni Umbert, Jaume Marí i Toni Estelrich, Garcia i Miquel Arbona, Tolo Bauzá i Miquel Company, Vicenç Terrades i Mateu Beltran, Mateu Aguiló i Cristófol, José Lopez i Maties Mesquida, Rafel Català i Jordi Bauzá, i Sebastià Bayxa i Jordi Bauzá.

ES PLA DE NA TESA

El nou banc del Pla (Foto: B. Santandreu)

UNA INAUGURACIÓ MOLT ESPECIAL DE "SA NOSTRA"

La recentment inaugurada oficina de "Sa Nostra" des Pla de na Tesa, ha vist a les poques dates de la seva obertura, com tenia una inauguració molt especial, i que esperam sigui la darrera.

Una persona amb una pistola va assaltar aquesta oficina de recent inauguració i segons els diaris de Ciutat, va aconseguir endur-se'n 500.000,-- Ptes.

TROBADA A MARRATXINET PER A LA DISCUSSIÓ DE LA SITUACIÓ DE LA GENT GRAN EUROPEA A MALLORCA

Organitzat per l'Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament i subvencionat per la Unió Europea, es va celebrar a Marratxinet un encontre entre els cònsuls dels països membres de l'Unió, els presidents de les diferents associacions de la tercera edat de Marratxí, els caps de les àrees de serveis socials dels ajuntaments mallorquins on hi resideixen més gent gran de la Unió Europea i els presidents de la federació de les associacions de la gent gran de Mallorca i Ciutat.

Aquest debat es dugué a terme el passat dia 15 de desembre. I va ocupar els assistents per tot el dia. En declaracions de la regidora de Serveis Socials de Marratxí, la iniciativa havia nascut perquè si bé es coneixia la situació de la nostra gent gran, desconèixiem totalment la situació de les persones grans estrangeres que viuen aquí. Continuant amb les seves declaracions, va afegir que en part aquesta desconexió era deguda a la no existència d'un cens exacte del nombre de persones grans estrangeres que viuen a Mallorca i que el seu nombre només es podia calcular en termes d'aproximació. Ella mateixa ve reconèixer que desconeixia totalment quants i on vivien els vells estrangers a Marratxí, si bé, va poder precisar que la majoria viuen a sa Cabaneta.

La regidora va explicar igualment el procés que s'havia duit a terme per poder celebrar aquesta jornada. Primer, es va realitzar un projecte que es va enviar a Brussel·les per a la seva aprovació. Quan aquest es va haver aprovat i va arribar a Mallorca, ja va engegar-se el procés per conèixer els municipis on hi resideixen més estrangers, i els països de la Unió europea que tenen més súbdits residents a Mallorca.

D'altre banda, va explicar que l'Ajuntament de Marratxí només havia obert la porta per començar a conèixer aquest problema, que ara alguna institució de major abast hauria de recollir el testimoni per intentar resoldre'l i que per part de l'Ajuntament de Marratxí es faria tot el possible per ajudar aquesta tasca i promoure la creació d'una federació de la tercera edat de residents estrangers a Mallorca.

CONCLUSIONS DE LA TROBADA

L'Ajuntament de Marratxí ha publicat, en castellà, les conclusions a les que varen arribar els assistents a la trobada. Aquí les detallam traduïdes.

-Declaració de Marratxinet-

La integració dels majors residents a Mallorca súbdits dels països de la Comunitat Europea.

Reunits el dia 15 de desembre a Marratxinet (Municipi de Marratxí) representants de diversos municipis de Mallorca, de Consolats dels Països membres de la Comunitat Europea i membres d'Entitats Públiques i Associacions de Persones grans, segons la relació adjunta, volen fer arribar a l'opinió pública i a totes les Entitats privades i Públiques que s'ocupen de les necessitats de les persones majors, les següents conclusions de la Jornada, patrocinada per la Comunitat Europea i organitzada per l'Ajuntament de Marratxí amb motiu de la celebració de l'Any Europeu de les Persones majors i solidaritat entre les generacions:

Un moment de la trobada (foto, Tolo Aguilar)

Conèixer millor la situació:

1.-Davant el fenomen de l'envelliment masiu de la població, històricament inèdit i d'incalculables efectes a l'ordre social i econòmic a les nostres societats, s'han de facilitar i promoure investigacions i estudis que ajudin a comprendre-ho millor.

En aquest sentit creim necessària la realització d'un estudi profund del procés d'immigració i establiment a Mallorca de persones grans d'altres països de la Comunitat i dels també anomenats països de l'Est.

Aquest estudi podria realitzar-lo l'UIB amb la col.laboració d'Ajuntaments, Consolats i altres Entitats Públiques i Privades.

Més informació:

És necessari que les persones grans residents a Mallorca rebin més informació, des dels seus propis països d'origen, sobre els serveis públics als que poden acudir, així com també més informació sobre els seus drets i obligacions com a residents.

En aquest sentit és important que els Consolats i els Ajuntaments mantinguin una comunicació fluïda entorn a les necessitats del col·lectiu de persones grans i dels serveis o activitats que es poden realitzar amb ells.

En tot cas, els Serveis Socials d'Atenció Primària dels Ajuntaments són els més indicats per a realitzar aquesta tasca informativa, en la que han de col·laborar totes les administracions supramunicipals.

Més integració:

3.-El procés de la Integració Europea ha de realitzar-se també a nivell local a cada un dels municipis i els nuclis de població on conviuen persones dels diferents països de la Comunitat.

En el cas de les persones grans residents, és important potenciar la seva integració a la vida local de cada poble i municipi, ja sia en els aspectes culturals, associatius i fins i tot polítics. És

especialment aconsellable potenciar també la seva participació a les associacions de persones grans ja establertes a Mallorca i que agrupen prop de 20.000 persones.

Essent l'idioma una barrera molt important per a la integració local de persones grans, és aconsellable que des dels municipis es realitzin cursos especials de castellà i català per poder facilitar-los la comunicació en la vida quotidiana local.

També es va trobar oportú recomanar a les persones grans residents a Mallorca constituir una associació ciutadana per tal de defensar els seus drets i promoure millors serveis per atendre les seves necessitats assistencials.

Millor assistència:

4.-És necessari que les entitats públiques pertinents i els Consolats donin major difusió dels acords bilaterals entre Espanya i els altres països de la Comunitat Europea referents a les prestacions socials a les que les persones grans puguin tenir dret.

El millor accés a l'atenció social són els Serveis Socials Municipals, als quals ha de dirigir-se tota persona major que tengui qualche necessitat assistencial, ja que les de caràcter sanitari es donen des de la xarxa sanitària dels centres de salut i centres hospitalaris.

Realització d'un tasca preventiva dirigida a aquelles parelles d'ancians residents, ja que quan un d'ells mor ens trobam amb una situació d'alt risc, mala de solucionar, doncs les places de residències de Mallorca tenen una llarga llista d'espera.

Consideram necessari ampliar als majors residents l'oferta del Servei d'Ajut a Domicili. Per això seria interessant que els països emissors d'aquest tipus d'emigració, a través dels òrgans adients de la Comunitat Europea, realitzassin un programa específic per poder subvencionar aquest tipus de programes.

Guillem

Del Pont d'Inca Nou

B. Santandreu

L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNATS TÉ INTENCIÓ D'EDITAR UN FULL INFORMATIU

L'Associació de Veïnats des Pont d'Inca Nou va acordar editar pròximament un full informatiu. Es tracta d'informar en aquest primer número a tots els veïnats, ja siguin socis o no, de les activitats que l'Associació du a terme a la nostra urbanització. Es una manera també de convidar a fer-se'n socis tots els que encara no ho són.

Vos recordam que, per saber més coses de l'Associació, vos podeu dirigir a la papereria *Dos Punts*, que està situada dins la mateixa urbanització.

SOBRE ELS CONTENIDORS DE VIDRE I PAPER

Segons conten alguns veïnats, es diu que s'ha vist retirar el vidre i el paper en camions normals de fems. Això ha provocat un cert malestar entre els veïnats per causes evidents.

De moment s'intenta treure l'entrellat d'aquest assumpte i s'investiga la veracitat dels fets, segons ha afirmat l'Associació de Veïnats.

Un altre punt referent als contenidors és el de les pintades que li dediquen els annerots de torn. Ara han trobat una nova diversió (hem de suposar que és divertit) escampant dibuixets i escrivint beneitures per la superfície dels contenidors. I què hem de fer? Seria tan difícil deixar de degradar la imatge d'aquest raconet de Marratxí?

Josep Antoni Calvo

De sa Cabaneta

PROPERES ELECCIONS A L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNATS

La junta directiva de l'Associació de veïnats de sa Cabaneta comunica el termini del seu mandat el proper dia 31 de desembre de 1993.

D'acord amb els seus estatuts i coincidint amb l'Assemblea general ordinària, el dia 15 de gener de 1994 es realitzaran les eleccions per a la formació de la nova junta directiva segons les bases següents:

Pot esser candidat qualsevol soci amb antiguitat anterior del 31 de desembre. Les candidatures han d'esser a títol individual.

La presentació de candidatures es farà els dies 10 i 11 de gener de 20 a 22 hores, a la Casa de Cultura de sa Cabaneta a la plaça de l'Ajuntament. S'elegiran quinze membres que formaran la nova junta directiva.

Els candidats han de presentar les següents dades:

- Nom i Llinatges.....
- Número D.I.
- Número de soci.....
- Adreça i telèfon.....

Magdalena Moreno

Restaurant Ca'n Llorenç

tancat els dimecres vespre i els dijous

tel 60 29 06

Principes de España - davant creuer sa Cabaneta
Es Figueral

Amb aquest exemplar els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer número del setmanari *La Nau*

Pel finestró

... tu també hi pots sortir!
Envia'ns la foto que vulguis o posa't en contacte amb la redacció de *Pòrtula*.

Francesc Bisquerra d'es Pla de na Tesa ha editat un llibre

Maria Antonia Mulet jove promesa de la guitarra

Joana Isabel Bestard durant la seva actuació amb el violí

Josep Creus al piano

Vignia Forteza concentrada amb la seva actuació al piano

Guillem Ramis autor d'*Història de la Nostra Terra*

Josep Corbalan tocant la guitarra

Els Pets amb un grup de portolans incondicionals del rock català

Stand de Marratxí a la Fira de Balear

Els participants al curs de geografia de l'Escola d'Adults

Tres guapes representants de l'equip de voleibol femeni del Figueras

A partir d'ara posau-vos en contacte amb *Pòrtula* per la via ràpida: 79 78 70; el vostre telèfon...

CALENDARI FESTIU

(de gener a juny)

Calendari de festes Civils, Religioses, Tradicionals, Fires, Mercats(*) Actes i activitats Populars i simbòliques a celebrar a Marratxí o per entitats marratxineres dins l'any 1994

GENER

Dia 1, Festivitat de Santa Maria Mare de Déu (cap d'any).
Dia 5, Colcada del Reis. Es celebra a Pòrtol, sa Cabaneta, es Figueral, es Pla de na Tesa, es Pont d'Inca i sa Cabana.
Dia 6, Festivitat de l'Adoració dels Reis.
Dia 16, Tradicional nit Mallorquina del foguerons de Sant Antoni. Es poden trobar a casi tots els nuclis de Marratxí principalment a Pòrtol, sa Cabaneta, es Pla de na tesa i es Pont d'Inca.

Dia 17, Tradicionals beneïdes (en cas que el dia de sant Antoni sigui entre setmana es celebra el diumenge més prop de la festa) a Pòrtol, Sa Cabaneta i es Pla de na Tesa.

A partir del Dia 22 Campionat des Siurell de Columbicultura organitzat per la Societat de Pòrtol.

FEBRER

Dia 2, La Candelària.
Dia 3, Sant Blai.
Dia 10, Dijous Jarder (tradicció de menjar coques amb tallades). De l'11 al 15, Setmana blanca.
Dia 12, Dissabte de Carnavals. L'Ajuntament celebra la festa de carnaval.
Dia 14, Sant Valentí (Dia dels enamorats).
Dia 15, Festa de l'enterrament de la sardina a Pòrtol.
Dia 16, dimecres de cendra(comença la Quaresma).

MARÇ

Del 4 al 13, X edició de la Fira del Fang.
A partir de dia 13 campionat de primavera de columbicultura organitzat per la Societat de Pòrtol.
Dia 19, Sant Josep (Dia del Pare).
Dia 27, Diumenge del Ram .
Del 28 al 31, Setmana Santa .

ABRIL

Del 1, al 3, Setmana Santa.
Dia 2, Dissabte Sant, Vigília Pasqual.
Dia 3, Pasqua de Resurrecció.
Dia 4, segona festa de Pasqua.
Dia 10, Dia de l'Àngel. Tradicional Pancaritat. Es celebra a Pòrtol, sa Cabaneta, es Pla de na Tesa i es Pont d'Inca.
Dia 17 comença el X Trofeu Illes Balears de columbicultura a Pòrtol patrocinat per la Societat de Pòrtol.
Dia 23, Festa del Llibre. Es celebra a totes las Escoles de Marratxí.

MAIG

Dins aquest mes es celebra el Mes de Maria.
Dia 1, " Dia de la Mare"
Dia 8, XVII aniversari de la S.E. Figueral amb carreres ciclistes per veterans, socials i especials.
Dia 15, Festivitat de l'Ascensió del Senyor
Dia 22, Cinquagema (Pentecostes) (**). Tradicional festa dels Quintos a Pòrtol. Aquest any celebrarien el 88 aniversari. "Des de

Pòrtula , quintos, animau-vos a continuar-la " .

JUNY

Dins aquest mes comença el XII torneig d'estiu de Futbol sala. Dins el primer o segon diumenge V volta a Mallorca de Motos antigues organitzada pel club Es Siurell de Pòrtol .

Dia 5, Festivitat del Corpus Christi.

Dia 14, Festivitat de la Santíssima Trinitat Patrona dels Ollers (**). Aquesta festa era molt tradicional tant o més que la Patrona; a Pòrtol fa uns anys encara se commemora. Portolans RECOBRAU-LA, no perdem la identitat.

Dia 24, festivitat de Sant Joan.

Dia 25, XVI edició del campionat de Balears per veterans i socials de ciclisme organitzat per la S. E. Figueral.

(La darrera setmana de juny Festes Patronals de Marratxí en Honor al nostre Patró Sant Marçal).

Dia 26, Pregó de las festes a Sant Marçal.

Dia 29, Sant Pere i Sant Pau. Tradicional Revetla de Sant Marçal.

Dia 30, Festivitat de Sant Marçal, Patró de Marratxí .

Per les festes de Sant Marçal exposició de motos antigues organitzada pel C. es Siurell.

TOMEU

* Mercat tots els dijous de cada mes a Sa Cabana i tots els divendres de cada mes al Pont d'Inca .

* Es celebra cada setmana.

** Aquesta festa era molt tradicional. Actualment no es celebra.

GENER 94

ACTES RELIGIOSOS I TRADICIONALS

Dia 1, Festivitat de Santa Mare de Déu (festiu). Es celebra per totes les parròquies, com els diumenges. Aquesta festa és una de las més antigues del calendari, anys passats va decaure molt, però els darrers temps s'ha tornat introduir. Aquesta festivitat es celebra el "Dia de la Pau "

Dia 5, a les 19.30 tradicionals colcada dels Reis. Es celebrarà a totes les parròquies amb tota solemnitat. Després els Reis faran el repartiment de juguines, Aquest acte també es celebra al Figueral-can Farineta.

Dia 16, Tradicionals Foguerons de Sant Antoni, practicamente es celebren arreu de tot Marratxí.

Dia 17 Sant Antoni Tradicionals Beneïdes. Es celebren a la Parròquia de Sant Marçal, Verge del Carme (Pòrtol) i Sant Llatzer (es Pla de na Tesa)

Avis: Enguany es celebraran el dia 15 els foguerons i el 16 les beneïdes aprofitant el cap de setmana.

Horaris de las Misses hivern

	dissabtes-Vigilies	Diumenges
Pla de Na Tesa	19	10, 19
Pont D'Inca	19'30	11, 19'30
Sant Marçal	19'30	10'30, 18
Marratxinet		9
Es Figueral		12
Pòrtol	19	11, 19

Amb aquest exemplar els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer número del setmanari *La Nau*

MARRATXÍ DINS L'OBRA DEL CANÇONER POPULAR

-XIII- Dolors Porta i el Cançoner (1)

Als capítols anteriors hem vist com Baltasar Samper, encarregat per l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, amb seu a Barcelona, va visitar una o diverses vegades -acompanyat sempre, com era costum, per un col·laborador que recollia les lletres de les cançons- Pòrtol, Sant Marçal, Marratxí i Sa Cabaneta. La resta del terme de Marratxí, es Pont d'Inca i es Pla de Na Tesa, en canvi, foren objecte d'una altra "missió" de l'Obra del Cançoner feta per una única persona, Dolors Porta i Bauzà, els mesos d'agost i setembre de 1934 i de 1935.

Dolors Porta, nascuda a Palma, que havia acabat el batxiller el 1926 (1) fou deixeble de piano de Baltasar Samper i després de la guerra s'exilià a Mèxic on encara viu i acabà essent -d'acord amb la legislació mexicana- la segona dona de Samper, que havia deixat a Barcelona la primera i els fills que havia tingut (2). Va començar a col·laborar amb l'Obra del Cançoner el 1933, amb una "missió" a Tragurà-Setcases juntament amb la poetessa Palmira Jaquetti, continuada el 1934 a Molló-Prats de Molló-Pardines (3), i el 1934 i el 1935 aprofità les vacances d'estiu per complementar les recerques anteriors de Samper a Mallorca. Ella mateixa explica, a la *Memòria de la missió de recerca de cançons i músiques populars als voltants de Palma de Mallorca, per Dolors Porta i Bauzà, en Agost- Setembre 1935. 1ª tanda* (en realitat, hauria de dir 1934):

"Acabada l'exploració que pels pobles de Mallorca han fet durant els darrers anys passats els missioners enviats a les Illes Balears per l'Obra del Cançoner de Catalunya, mancava encara, per millor completar la recerca de cançons a Mallorca, explorar la mateixa capital, Palma i els seus extensos suburbis en els quals hi ha una nombrosa població que procedeix, sens dubte, de tots els indrets de la pagesia mallorquina.

La recerca dins la capital haurà d'esser molt lenta, a causa de la dificultat que suposa el trobat dins un gran nucli de població que ha perdut gairebé completament el caràcter de població antiga, aquelles persones que recordar encara les velles cançons.

189

Nº 151 bis

Son Francisco

Moderat

- Son-dat, bon-dat, co-man re-ta, so-
pa i sol-gat de-fo-m; jo me'n vaig a la ca-
ça - da, fins de-mà ves-pre no torn.

La recerca als suburbis, on la gent es coneix més i viu més en contacte que a la Ciutat, sembla que s'ofereix més planera, i el curt assaig realitzat enguany ha donat prou bon resultat per encoratjar a portar més a fons la tasca.

Els nuclis principals de població que voltan la Ciutat de Mallorca són: Son Espanyol, Son Rapinya, Son Serra, Sa Vileta, Son Roca, Son Inglada, Génova, Es secar de la Real, Establiments, Son Sardina, S'Indiateria, Pont-d'Inca, Es pla de na Tesa, Can Capas, La Soledat, Coll d'en Rabassa, Pla de Sant Jordi i S'Esgleieta"(4).

JOSEP MASSOT I MUNTANER

1. Joan PLA, *Las orlas* (Barcelona 1989), 40. Joan Pla afegeix que Dolors Porta, a més de pianista, és doctora en Pedagogia.
2. Cf. el meu llibre *Llengua, literatura i societat a la Mallorca contemporània* (Barcelona, 1993), 178.
3. Aquestes missions són conservades a l'arxiu de l'Obra del Cançoner, a Montserrat, en diverses carpetes.
4. Arxiu de l'Obra del Cançoner, C. 171.

Restaurant
Cas Carbone

(DIMARTS TANCAT)

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

OPTICA CIUTAT

Optics
Optometristes
Lents de contacte
Revelats i positius
de fotografia en color
— en 1 hora —
C/ Manacor, 63
Tel. 46 37 77
Palma

A partir d'ara posau-vos en contacte amb *Pòrtula* per la via ràpida: 79 78 70; el vostre telèfon...

VETLADES A CAN PERE D'INCA

La vetlada a can Pere d'Inca del mes de novembre va tenir lloc el divendres 19. El representant del consistori havia de ser el regidor d'Hisenda, Jaume Bibiloni, però no hi pogué assistir pel torneig de truc que se celebrava aquell dia a Can Balo. Per aquest motiu, el va substituir el regidor de Sanitat, Daniel Guirao. Aquesta segona vetlada comptà també amb la presència de Tomeu Munar, director de l'Escola Municipal de Bàsquet i del col·laborador de *Pòrtula* Josep Antoni Calvo.

El fet que els tres convidats fossin del segon districte de Marratxí -de la part de baix, com s'anomenà en un moment de la conversa- motivà que es parlàs sobretot des Pla de na Tesa i des Pont d'Inca, dels problemes i mancances d'aquests dos pobles. Per afinar més, però, es podria dir que fou una vetlada monotemàtica amb la qüestió de les instal·lacions esportives que s'han de fer en el Pla com a tema recurrent.

Daniel Guirao i Tomeu Munar es coneixen de tota la vida i els dos han estat jugadors de bàsquet: amb aquests comentaris s'obria la vetlada entorn de la taula i del sopar. Aquella setmana s'havia ianugurat la sucursal de Sa Nostra en es Pla de na Tesa i, entre això i la col·locació de la marquesina de la parada de l'autobús, Daniel Guirao feia evident que, de mica en mica, aquest poble cobreix algunes de les necessitats pendents.

El regidor de Sanitat demanà l'opinió sobre els serveis mèdics del Centre de Salut i explicà que es va haver de retirar l'autobús que enllaçava els diferents nuclis i el centre perquè no era rendible pel poc ús que se'n feia. Els presents estigueren d'acord en el fet que l'assistència mèdica ha millorat a Marratxí.

Els dos convidats pladenatesers, en Daniel i en Tomeu, recordaren amb certa nostàlgia el temps de joventut. Aparegué inevitablement el Club juvenil *Gaudium*, que impulsaren el rector Baltasar Morey, els aspirants de La Salle, el polifacètic Pançraç Pinya i una bona colla de joves que trobaren pels anys 70 l'oportunitat de fer moltes i diverses activitats des del marc del local parroquial. Sorgí també el record de quan es jugava a bàsquet els diumenges a la plaça de l'església, cosa que duia

EL SEGON DISTRICTE I ELS ESPORTS

inconvenients però a la vegada una gran animació del poble. El club de bàsquet des Pla de na Tesa ha fet recentment 15 anys, però és un club bastant modern si tenim en compte que la tradició d'aquest esport en el poble es remunta als anys 50 i 60, en què ja es feia competició.

Els ormejos del pa amb oli passaven d'un a l'altre fins que arribaven a qui els requeria, com sol succeir quan mengen sis persones envoltant una taula llarguera. Aquesta situació, que confereix una certa complicitat als comensals, i la confiança existent entre en Daniel Guirao i en Tomeu Munar feren possible que sortissin alguns retrets del regidor en relació a la reunió de l'Associació de Veïnats des Pla de na Tesa que s'havia celebrat aquells dies amb representants de l'Ajuntament. Guirao i Munar discutiren sobre aquella reunió: el primer des de la posició de regidor que ha de vetlar pels interessos de tot el terme i el segon des de la perspectiva de director de l'escola municipal de bàsquet que reclama noves pistes perquè les condicions de la pista actual no permeten realitzar bé ni les tasques de l'escoleta d'infants (Col·legi Gabriel Janer Manila) ni l'entrenament dels jugadors.

Aquella reunió i les pistes esportives que s'han de fer en terrenys de l'empresa urbanitzadora "Mucha felicidad" ocuparen gran part de la vetlada. La conclusió a què s'arribà és que hi hagué una manca total d'enteniment a la reunió perquè la gent estava tan exaltada que no era possible demanar informació ni donar-ne.

Cap al final de la vetlada es discutí sobre els problemes que afecten més es Pla de na Tesa. Daniel Guirao considera que el que pateix més aquest poble és la manca d'infraestructures: no hi ha clavegueram, carrers sense asfaltar, carrers tancats o que no passen, etc.

Es podria dir que la vetlada s'assemblà a la qüestió més tractada, l'esport: la conversa va ser àgil, polèmica, difícil, dinàmica i lúdica com en una competició esportiva. En aquest cas, però, no hi havia equips enfrontats, ni ningú n'havia de sortir guanyador ni derrotat.

JOANA MARIA MATAS

ALGUNES IMPRESSIONS SOBRE LA VETLADA

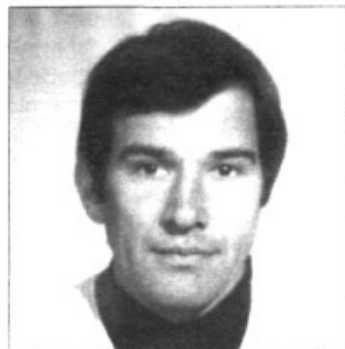
Vaig tenir l'ocasió d'assitir, el mes de novembre passat, a la segona vetlada a can Pere d'Inca. En realitat, només vaig ésser un simple espectador (això sí, amb les orelles ben atentes) de la tertúlia entre el regidor de sanitat Daniel Guirao i el consell de *Pòrtula*. A part d'en Biel Massot, era la primera vegada que els veia les cars i sentia les veus. Només coneixia les paraules que número rera número van escampant per les planes de la revista.

Tot i això, m'hi vaig sentir d'allò més còmode (cosa estranya en mi). Em pens que va ésser una oportunitat que no es podia menysprear per veure un caire diferent tant del convidat com del consell de redacció de *Pòrtula*. Com ja he dit, la vetlada va ésser molt agradable i hagués estat perfecta si una bona part d'ella no s'hagués insistit tant en aclarir l'assumpte dels "set milions de la discòrdia", com se'ls qualificava al número de desembre de *Pòrtula*.

Només em manca donar-vos les gràcies per haver-me convidat.

JOSEP ANTONI CALVO

BARTOMEU MUNAR I DANIEL GUIRAO, ... TANTES COSES EN COMÚ !

Dins la vetlada s'hi han juntat no entitats sinó persones i s'hi discuteixen problemes reals. La impressió que vàrem tenir en acabar és que en el fons el que tots volem és un Marratxí millor.

Te n'adones que xerrant, i de temes que tu consideres que no són trascendents, tothom va dins el mateix vaixell, que és Marratxí.

DANIEL GUIRAO

Sobre les Vetlades

La iniciativa està molt bé. Això ha de funcionar perquè es tracta de cercar temes puntuals i parlar-ne com a persones. Poden sortir coses molt positives, d'aquestes Vetlades.

La millor manera per abordar un tema és assegurar-se i tractar-lo entre diferents parts.

BARTOMEU MUNAR

Quines són les assignatures pendents de la sanitat a Marratxí?

Queda la unitat bàsica de Pòrtol, que s'hauria de reconvertir o adequar. Als altres nuclis ja hi són. També és l'únic nucli on queda pendent poder treure sang almenys un pic a la setmana. Aquest tema està en estudi però no depèn de Raul Alvarez, director del Centre de Salut, ni de l'Ajuntament sinó d'Insalud.

Carma és un altre dels punts negres, un tema pendent de l'actual consistori, encara que ja està en vies de solució i voldria poder dir molt aviat que està resolt.

El tema dels abocats il·legals també està pendent i el tractam a mitges amb Miquel Bestard, de vies i obres. La gent no té encara una educació cívica en relació als fems. El ciutadà ha de saber que els fems no es poden abocar quan vulguin i on vulguin.

Finalment hi ha un problema que d'aquí a alguns anys s'haurà de contemplar que és la qüestió dels animals soïts, sobre tot dels cans.

PERFIL

Daniel Guirao Navarro neix a Palma fa 36 anys, però ha viscut des de sempre al Pla de na Tesa on és casat i té dos fills.

Té estudis superiors i treballa a Palma com a executiu comercial a Iberia. Aquest fet li ha permès viatjar molt que, a més a més, li agrada. Per això coneix infinitat de països i cultures.

Es queixa del poc **temps** que li queda **lliure**, però l'aprofita per escoltar **Música** i dedicar-se a col·leccionar tot el que tenguí relació amb el món de l'aviació i de la seva història. De **Música** és diversificat, li agrada la clàssica, però també la de les reunions juvenils dels anys seixanta i setanta; encara, Sabina i Serrat. El relaxen tant el Duo Dinámico com les *Quatre estacions* de Vivaldi. De maquetes d'avions en té més de 150. Aixímateix aprofita els caps de setmana per anar amb bicicleta amb els seus fills; aquest és l'únic **esport** que practica encara que també segueix el bàsquet.

Li agrada **llegir** revistes setmanals, especialment d'actualitat

DUES DIRECTES

Quina sortida concreta plantejes per a les pistes de bàsquet del Pla?

Sempre he dit que les pistes és un tema bastant xerrat i el que esperam són unes instal·lacions noves on poder practicar esport amb dignitat. Els polítics ens tenen entre l'espasa i la paret. Diuen que no hi ha solars i sense solars no hi ha pistes. Si havien dit que ens farien pistes ara que no surtin que no hi ha solars. Crec que aquesta situació és fruit d'una mala planificació. Noltros particularment no podem cercar un terreny i es tracta d'una inversió que ha de fer l'Ajuntament. Diuen que hi ha alternatives; diversos senyors han ofert terrenys, però els posen preus elevats...

PERFIL

Bartomeu Munar i Mates neix i viu al Pla de na Tesa des de fa 36 anys. Hi és casat i hi té tres fills.

Després del batxiller superior es dedicà a la branca de mecànica i electrònica de Formació Professional i actualment treballa a GESA com a electricista.

A part del bàsquet -la seva gran passió; no de bades és l'ànima impulsora de la gran vitalitat que té aquest esport al Pla- dedica el **temps lliure** a les reparacions casolanes, a "culejar" com diu ell. No li agrada viatjar i llegeix poc, només revistes especialment dedicades al temes ecològics i de natura, tipus "Integral".

No sol escoltar **Música** però reconeix que li agrada la que sigui tranquil·la, preferentment la clàssica. Si ha d'escollir un altre art serà la pintura.

També li agrada el **cinema**, però no és un espectador assidu.

A partir d'ara posau-vos en contacte amb **Pòrtula** per la via ràpida: **79 78 70**; el vostre telèfon...

econòmica. Destaca Cambio 16, Epoca i Tiempo. Encara que no té temps per agafar un llibre confessa que el darrer que ha fet ha estat rellegir *Los socialistas utópicos*.

Ara no hi va, però li agradava molt el **cinema**, especialment si l'argument tracta sobre els problemes quotidians; millor si hi sortia Robert de Niro, Bette Davis o, sobretot, Gary Cooper. Recorda l'impacte que li produí una biografia d'Edison interpretada pel famós duo Tracy - Rooney.

D'ençà que té més oferta mira menys la **televisió**. Procura ser molt selectiu i s'interessa pels temes d'actualitat i els debats. Destacaria la segona cadena de TVE i la TV3.

Es decanta pels plats de la **cuina** mallorquina i confessa que és un *forofo* de les sopes.

Virtuts i defectes van plegats. D'una banda s'exalta molt aviat i pot perdre els nervis; per l'altra li espassa aviat i no és rencorós.

El pitjor que han dit d'ell, juntament amb altres polítics a una reunió pública sobre les pistes de bàsquet, és que eren uns *mangantes*. En canvi, creu que lo bo de les persones mai no es sol dir a la cara.

Admira Jesucrist, no pel que deia sinó pel que feia, també Tierno Galvan i els jesuïtes practicants de la teoria de l'alliberament.

El que més **valora** en les persones és la sinceritat i la seva **il·lusió** utòpica és que tothom pugui viure com ell en el sentit que té les necessitats bàsiques, tan físiques com intel·lectuals, cobertes.

De **Pòrtula** li agrada la crítica que exerceix, quan és de coses que es poden millorar; també la crònica de les activitats dels pobles i les cartes obertes perquè reflecteixen l'opinió de la gent sobre determinats temes. No li agrada, en canvi, la crítica *voraç*, quan algú s'afica amb persones amb nom i llinatges. Creu que això pot ferir algú i pels polítics com ell, que diu que no tenen formació de tals, pot resultar frustrant.

Sap que està de pas dins el món **polític** -és regidor pel PSOE des del 87 però no s'hi afilià fins al 92- però intenta que serveixi per conservar tot allò bo que tenim i aprofitar els recursos per intentar millorar les coses defectuoses, tant a nivell de relacions humanes com d'espais físics, urbans o naturals.

El problema més greu que veu a **Marratxí** és estar a prop de Palma; voldria que la gent fos conscient quan canvia de municipi i entra dins Marratxí. El principal defecte que veu és la burocràcia municipal que impedeix ser més efectius en els temes puntuals mentre que a nivell general creu que el polític es tanca dins el seu cercle i s'allunya del ciutadà i critica el PSOE estatal per la manca de connexió amb la gent.

Dins el seu grup destaca la unitat entre els sis regidors i l'afinitat d'idees. Veu com a problema la manca de temps per acabar allò que tenen pensat perquè creu que els polítics que es comprometen a fer una cosa l'han de fer i és conscient del que es juga amb el tema de les pistes de bàsquet del Pla.

En el fons, Daniel no es considera polític i de cada vegada està més convençut que no serveix per ser-ho. Quedar amb la consciència tranquil·la seria la cosa més reconfortant que li podria passar quan es decideixi a deixar-ho.

S'interessa pels films amb l'argument basat en la vida quotidiana, que tractin de coses que poden passar. En aquest aspecte "Viven" el va impactar. La darrera que ha vista no és del seu estil, però hom ja sap que els nins van flipats darrere els "dinos".

Considera que la **televisió** ens ocupa massa temps i ens enganxa, que ha passat a ser massa important dins l'aspecte quotidià, amb programes massa agressius. Només li agrada alguna pel·lícula les poques vegades que val la pena esperar-la i destaca els documentals en general i sobretot els de vida animal i de natura. Com a cadena, la segona de TVE.

És un incondicional de la **cuina** mallorquina i les sopes li encanten.

Malgrat es dediqui al bàsquet, la **pràctica esportiva** és la seva gran assignatura pendent. Fa un any que no hi juga i es planteja el footing com a alternativa. Segueix un poc el futbol però no sol veure els partits a no ser que siguin realment importants.

Si la modèstia és **virtut**, diu, aquesta és la seva. En pla negatiu es queixa de tenir poca memòria, cosa que el fa quedar malament sovint; en canvi li solen dir que té molta paciència, i venint de la pròpia esposa això afalaga. El pitjor que li puguin haver dit correspon a l'època de jugador de bàsquet, amb crítiques que li han dolgut.

Admira Gandhi i totes aquelles persones que es rompen la pell per intentar arreglar la pobresa i els demés problemes del tercer món.

Considera que **valorar** la persona és difícil perquè la pots encasellar, equivocar-te i defraudar-te. Creu en les persones que fan les coses perquè els agrada, sense cercar un interès concret ni un favor. Li agrada la naturalitat.

De **Pòrtula** s'interessa pels temes i els comentaris referits al Pla de na Tesa. També les anècdotes de la policia local per saber què passa i les cartes perquè a vegades n'hi ha d'interessants. Especialment li agraden les fotos antigues. No li agraden, en canvi, les planes finals de la revista i mai no les llegeix.

De **Marratxí** creu que els problemes es basen en un principi històric: hi ha varis nuclis i és un terme tan disgregat que veu difícil fer-los contents a tots. Pensa que hi hauria d'haver representants de cada nucli al consistori i que fossin pràctics, no teòrics com ara.

Encara que no pertany a cap partit les seves idees el decanten envers els grups ecologistes i nacionalistes, tipus Verds o PSM.

Per a ell el **polític** s'afica en el joc no per sentiment sinó per interessos creats i això fa que perdi validesa. A nivell de Marratxí entén que hi ha "guerres" entre senyors que per ventura pensen el mateix però estan deslligats perquè no són del mateix nucli. Quan s'entenen és perquè no queda més remei però no defensen les coses bàsiques; van al vot i no es banyen mai.

Bartomeu Munar intenta tenir una felicitat i una pau amb ell mateix. A nivell professional reconeix que ha arribat a una estabilitat que li resulta còmoda però a nivell personal li costa, per caràcter, trobar-se tranquil. Algun dia, tanmateix, arribarà.

B.-

Biel

Amb aquest exemplar els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer número del setmanari *La Nau*

VOLEIBOL

**EL PÒRTOL CAS CARBONER GUANYÀ AMB CLAREDAT
EL PARTIT DE LA MÀXIMA RIVALITAT MARRATXINERA
PER 0-3 A L'S.E. FIGUERAL**

El partit es celebrà el passat dia 8 de desembre, dins les pistes del polisportiu des Figueral.

A les ordres de Sion Llabrés com a àrbitre principal i de Miquel Canyelles i Tries com a auxiliar i anotador els equips alinearen:

S.E.Figueral: Joana Pol, Antònia Galines, Carolina Salas, Frca. Mas, Mª Angeles Iniesta, Catalina Jaume, Magdalena Canyelles.

A la banqueta sense vestir-se Marta Amengual i l'entrenador Guiem Ramis.

Pòrtol-Cas Carboner: Katya Vila, Regina Moll, Mª Alfaro, Elsie Fernández, M^aAntònia Rossinyol, Frca Amengual, Mª Costas, Mª InesAlfaro, Cati Amengual, Magdalena Crespi, Antònia Rodríguez, Magdalena Serra.

A la banqueta l'entrenador Ricardo Ramos.
sets

0-1 (4-15)

0-2 (2-15)

0-3 (9-15)

El Pòrtol va guanyar clarament a l'equip des Figueral, que des del començament va esser superior, a on pràcticament existia un equip, el Pòrtol. Aquest partit va arribar a un bon moment per l'equip pòrtola, ja que el diumenge anterior s'anotava la primera victòria de la temporada, això va fer que les jugadores tinguessin una moral de ferro per guanyar la segona victòria, mentrestant que l'equip des Figueral va encaixar amb molta esportivitat la derrota.

El partit més emocionant va esser el que disputaren el diumenge 13 dins el Polisportiu Costa i Llobera, entre el Pòrtol Cas

Jugadores del Pòrtol-Cas Carboner

Carboner i el Son Servera, guanyaren les nostres representants "in Extremis" per 3-2. Aquests partits són els que fan afecció; tingué una durada de casi 2'30 h.

L'EQUIP CADETTE FEMENÍ DEL PÒRTOL, LA REVELACIÓ DE LA CATEGORIA

Les nostres representants al mes de desembre, igual que les absolutes, han estat fenomenals, ja que han conegut la victòria en dues ocasions, això ha fet que ocupin el segon lloc de la classificació.

El nostre equip és la revelació de la categoria, ja que per ser la primera temporada que juguen no poden haver començat millor. De quatre partits 2 de guanyats i 2 de perduts, aquests sis punts fan que ocupin la segona posició del seu grup.

Es d'admirar com a la pista, desenvolupen a la perfecció les

PAPERERIA S'ESTEL

Dimarts horabaixa tancat

C/ Major 71

Tel. 79 74 40 Pòrtol

AUTOSERVEI CA'N CROSTA

Pollastres a l'ast

C/ Major, 96

Tel. 60 22 59 Pòrtol

Perfumeria i Estètica

GENI

*Neteja de cutis
Depilacions
Tractaments facials*

Reservau hora

C/Gral Franco 2A

Tel. 79 51 13

Es Pont d'Inca

Cafè i Restaurant

Diumenges i Dilluns tancat

Avinguda Antoni Maura, 69 Es Pont d'Inca Tels 60 10 01

A partir d'ara posau-vos en contacte amb *Pòrtula* per la via ràpida: 79 78 70; el vostre telèfon...

L'equip de voleibol can Farineta

ordres de la banqueta posant en pràctica tota la tècnica que van aprenent entrenament rera entrenament. Si segueixen així crec que podrem admirar per molt de temps aquest bonic esport.

L'equip de Voleibol de Can Farineta està format per les següents jugadores: Alcía, Mª Bàrbara, Rosario, Marta, Fina, Mª Francisca, Belen, Assumpció.

El C. de Voleibol vol agrair la col.laboració del Restaurant Can Farineta.

L'ESPORT AL COL·LEGI LA SALLE DES PONT D'INCA

Devia ser un dels millors col.legis en esport base i bressol de grans esportistes. Pràcticament tenien tot tipus d'esports en anteriors anys, Atletisme, F/sala, Basquet, Voleibol, etc. Era d'admirar la quantitat de nins i nines que participaven, però aquest any ha quedat reduït a tan sols dos equips de voleibol infantil i Aleví femení gràcies l'incansable Sion Llabrés.

FUTBOL SALA

SA CABANA, CAS FERRER I PONT D'INCA JUGARAN LA FASE DE PERMANÈNCIA

Després d'acabar la lliga els nostres representants seniors de primera han acabat classificats dins els tres darrer llocs, per tant jugaran la fase de permanència contra els equips del grup B. Aquests equips son, Juventud Inca, Polcapo Lloseta i C.D.los Almendros. Esperem que tinguin més sort i mantinguin la permanència.

Quant a les altres categories, poc de bo podem oferir-vos ja que dels set partits jugats tant el Sa Cabana i Pont D'Inca duen guanyats dos partits.

L'equip juvenil de Sa Cabana amb quatre partits jugats ocupa

la tercera posició.

Els cadettes de Sa Cabana i Fullarasca ocupen el nou i deu lloc de la classificació.

Els infantils del col·legi Santa Teresa amb la victòria per 2-7 davant el Juventud Balear s'anoten la tercera victòria del campionat, mentre que el novell equip Fullaraca intenta sortir dels darrers llocs.

Dins la categoria d'alevins trobam els equips millor classificats de Marratxí, Sa Cabana encapçala la segona divisió en 12 punts aquest equip tan sols ha perdut un partit dels set que ha jugat. L'altre equip, el Liceu, no vol quedar a darrera i el segueix a tan sols 2 punts va classificat el segon lloc tant un com l'altre, partit darrera partit lluiten de bo per obtenir la màxima puntuació al final de la lliga.

En categoria Benjamí i d'inici tenim tots els equips del Liceu, és un gust veure'ls jugar, ja tan petits i de quina manera toquen la pilota; en aquesta categoria guanyar és el de menys.

CAÇA

XISCO COMAS MORRO, GUANYADOR DEL CAMPIONAT DE CAÇA MENOR LOCAL

El passat dia 4 de desembre es celebrà el ja tradicional campionat de caça menor local amb ca. Aquest campionat està organitzat per la S. de caçadors de Pòrtol, amb molt bona organització el campionat començà a les 9'30, a poc a poc els participants començaren a demostrar la seva qualitat fins a les 13.30 pogueren estar caçant, la classificació final va esser la següent:

- 1e. Xisco Comas Morro en 10 colins 1000 punts
- 2º. Pere Bestard Martínez en 7 colins 700 punts
- 3e. Pep Comas Morro en 7 colins 700 punts
- 4º. Joan Serra Oliver en 5 colins 500 punts
- 5e. Pep Corbalan Sánchez en 4 tords 200 punts
- 6e. Miguel Cirer Mas en 2 colins 200 punts
- 7e. Joan Pere Sánchez Lopez en 1 tord 50 punts
- 8e. Xisco Moreno Pineda en 1 tord 50 punts
- 9e. Toni Frau Mairata
- 10e. Tòfol Tirado Ruiz
- 11e. Joan Miquel Ramis Vich

CLUB NORD DE TIR OLÍMPIC

Tirades i campionats prevists a les galeries de tir de son Frau:

gener 1994

dia 16, Carrabina lleugera 3 x 20, Sant Sebastià

dia 20, Carrabina lleugera 3 x 20, Sant Sebastià

restaurant

BRISTOL

Aero Club de son Bonet

*celebracions i dinars d'empresa

*noces i comunions

*servei de tennis i piscina

Son Bonet tel 60 11 46 Es Pont d'Inca

PODA DE PALMERES

Tomeu Català
tel. 60 27 20

FUTBOL

Sant Marçal juvenil

ELS NOSTRES JUVENILS DE LA U. E. PLA DE NATA I S.P. SANT MARÇAL S'HAN PROCLAMAT BRILLANTMENT CAMPIONS D'HIVERN DELS SEUS RESPECTIUS GRUPS

Rafa, el golejadó

De sensacional, hem de qualificar l'actuació que duen a terme aquest dos equips, tant un com l'altre estan fent una gran temporada. Els joc exhibit pels jugadors és d'una bona qualitat, i per tant el lloc tan privilegiat que ocupen és totalment lícit. Des d'ESPÒRTULA farem un seguiment de cada equip. Aquest mes començarem amb el S.P. Sant Marçal.

Els "misters"

El S.P. Sant Marçal vol celebrar amb èxit el seu X aniversari, i, crec que de seguir

així, l'equip juvenil aconseguiran el seu objectiu, de fer primers de grup, i jugar la lliga de promoció per ascendir, seria un magnífic regal, que els jugadors i tècnics farien al club, si es mantenen amb aquesta línia l'èxit podria estar assegurat. L'equip està dirigit per dos homes molt coneguts pels aficionats santmarçalers, en Goio Daureo i de segon en Joan Ferrer, que han compost un equip bastant equilibrat en totes les seves línies. La plantilla està formada a la porteria: Romero i Llorenç, jugadors de camp: Ramon Roig, Sant, Joan Serra, Felipe, el gran capità Pep Ramis, Roca, Hilario, Toni, Rafa Bonet el golejadó, Lluïset, Pere Ayala, Òscar, Ramon Canyellas i Víctor Sánchez

PEP RAMIS, EL GRAN CAPITÀ

Pep Ramis de 17 anys, jugador de l'equip juvenil del S.P. Sant Marçal, en Pep comença als cinc anys a jugar a Futbol amb el C.D. Marratxí, per després passar a la disciplina del Sp. Sant Marçal fins al dia d'avui, en Pep, ja és festejat per equips de categoria dins el futbol Balear, actualment es el jugador més veterà de l'equip, la gran disciplina fa que sigui un jugador estimat i admirat pels seus companys, actualment juga en la demarcació de defensa lliure,

AQUEST MES DESTACAM

XISCO PERELLÓ, DE SA CABANETA

Més conegut per Paco, és el nou entrenador de l'equip juvenil de primera regional de La Salle de Palma. En Paco ja és un entrenador experimentat ja que dins les vuit temporades que entrena ha agafat l'experiència per afrontar amb garanties tan difícil labor que és entrenar uns jugadors que són el futur del primer equip que juga dins nacional. En Paco a la seva trajectòria com entrenador ha dirigit tres temporades l'equip del Sant Francesc de Palma, dues el Santa Ponça i dues el Soledat deixant per tot aquí on ha passat l'honradesa i la senzillesa d'una gran persona i un gran esportista. Des d'ESPÒRTULA et donam l'enhorabona i te desitjam molta de sort.

però ell me confessà que li agradaria jugar d'extrem. En Pep se caracteritza per la seva honradesa i humilitat amb què fa el treball tant dins el terreny de joc com fora d'ell. Li agrada quedar bé quan dóna una paraula. El color violeta és el seu preferit, de les al.lotes admira la seva personalitat, *quin cul tens* és el *piropo* més divertit per dir a una al.lota, li agrada el nom de Xisca dins un mes de juliol, l'orquídia és la flor més preuada, a la taula es queda amb la pizza, la beguda preferida es la coca cola, la literatura i la història són les assignatures que més li fan, escoltar música Rock amb un bon cubata i veure la pel.lícula *La Jungla de Cristal* és lo preferit. Li agradaria que guanyàs la lliga la R. Societat o l'At. Bilbao i si no el Barça ja que la majoria de jugadors són bascs. En Pep disfruta de fer lo que fa, combina els estudis amb la feina que fa els cap de setmana, és un poc tímid però una gran persona.

ARRELS DE LES NOSTRES ENTITATS

El primer equip Societat Esportiva des Figueral

ELS FUNDADORS

Antoni Muñoz Comas

Hilari Llabrés Sansó

SOCIETAT ESPORTIVA DEL FIGUERAL

Des de ja fa temps me bull dins el cap la idea d'escriure unes línies del nostre estimat club. D'un mode breu contaré la seva història, des del seu començament fins als nostres dies.

Vaig posar a treballar la memòria, i recordar amb molta nostàlgia aquells entranyables records. Esper i desitjo que al llegir-los disfruteu tant com jo mateix evocant tan entranyables records, i així poc a poc, vaig començar a omplir paper.

Tot va començar cert dia de 1973 quan vaig conèixer Antoni Muñoz. Al veure'l damunt la seva bicicleta vaig començar a recordar la meua joventut quan era jo el que pedalejava.

Començarem a parlar i resulta que també ell havia corregut de jove. Se va despertar en aquells moments el cuc de la bicicleta i vaig començar a pensar seriosament a tornar-la agafar. No vaig tardar molt a decidir-me, i a les poques setmanes ja tenia la bicicleta.

Vàrem començar a sortir, en Muñoz i jo, cada vegada amb més freqüència i com era d'esperar nos començarem a animar. A poc a poc començarem a reunir altres aficionats, i així nos posarem en contacte amb vells amics. Uns dels primers en unir-se va ser en Toni Ripoll, i poc després en Benet Radó, Biel Abraham, Miquel Alarcon entre d'altres.

Mos havíem posat en marxa i, malgrat no donar-nos compte, estàvem gestant el club, però no va esser fins uns mesos després, quan en Muñoz me va presentar

Joaquim Busquets Sostres

Hilari Llabrés, i parlarem per primera vegada de fundar un club en tota regla.

Varen passar els anys i la idea inicial va agafar cos fins que a la fi el 2 de febrer de 1977 quedà legalment constituïda la Societat Esportiva des Figueral

(continuarà)

Tomeu Pou

ESCOLA DE TENNIS

AERO CLUB DE SON BONET (ES PONT D'INCA)

CLASSES PARTICULARS I GRUPS

*CLASSE D'INICIACIÓ

*PERFECCIONAMENT

*I COMPETICIÓ

MONITOR NACIONAL TITULAT

INFORMACIÓ tel 41 24 76 Son Bonet 60 11 46

OPTICA BUSQUETS

LENTS DE CONTACTE

LES MILLORS MARQUES

EN MONTURES I ULLERES DE SOL

Plaça d'Espanya, 7 Tel 72 34 40 PALMA

VIURE AMB LA CANÇO A LA BOCA...

Fa temps que iniciàrem aquesta secció que, per contingències de la vida, no havíem continuat. Ara, aquest mes de Nadal, apel·larem a la pau i a la concòrdia, a l'amistat i a la ventura i deixarem de banda els escrits, a vegades punyents però nascuts de la més íntima honestitat i del més generós amor al nostre poble i a la nostra pàtria, per retre culte a la meua gran passió: l'amor als mots, el plaer de conviure amb les paraules, amb les nostres velles paraules... paraules dites en una llengua ancestral que si no hi posam remei serà substituïda i perdrem, llengua i paraules, per a sempre. És, també, aquest amor a aquesta terra i a les seves belles paraules el motiu pel qual he davallat a l'arena política on, per dir-ho en paraules de Costa i Llobera, "febrosa turba/ crida i s'empaita disputant la presa/ que la Fortuna dins la pols humana/llança per riure." I som on som - políticament, és clar- no per cap ambició personal sinó per un sentit de responsabilitat històrica i perquè estic honestament convençut que només defensarem Mallorca a partir d'estructures polítiques genuïnament mallorquines. Tot i que és lícit, hem de perdonar, caritativament, la ingenuïtat d'aquells qui pensen que és possible salvar aquests bells mots amb estructures alienes a la nostra terra. Sols la ceguesa que produeix la vanitat o la ignorància és capaç d'impedir veure que aquestes estructures contribueixen al nostre genocidi cultural, i per tant, participen de l'aniquilació dels bells mots.

Jo havia sentit contar aquesta glosa. El meu padrí-Mè- i el meu pare le m'han contada i també la trobam recollida al *Cançoner Popular de Mallorca* del Pare Rafel Ginard. És aquella que diu:

*Pòrtol és un lloc secà
jo hi som estat, no m'ho digues
ell no hi cullen rems ni figues
ni pets endiots ortigues
ni per ses persones pa.*

Evidentment, la glosa té les seves petites variants que no la modifiquen substancialment.

El que no havia sentit a dir mai és aquesta variant, només de quatre mots o versos i contada com si fos part d'una brega o conversa entre glosadors. Diu així

*A Pòrtol és lloc secà,
no s'hi fan raïms ni figues
ni trèvol per ses formigues
ni per ses persones pa.*

La contesta adreçada al Pontdinquers, per tant hem de suposar que la glosa inicial és feta d'un Pontdinquer, diu així

*A Pòrtol hi ha baldor
set o vuit mesos cossers,
no som com es pontdinquers
que tots s'alçaren obrers
del Santíssim "rovegó".*

La veritat és que el glosador qui féu aquesta darrera cançó tenia una sensibilitat

lingüística innata. Només vull fer notar la riquesa de vocabulari que conté. Fixem-nos-hi, al primer vers diu "baldor", que segons el diccionari Alcover-Moll significa abundància i dóna aquesta paraula com a documentada a les "Rondaies Mallorquines" i en cita un fragment d'una glosa de Manacor. Jo, ho he de confessar, no l'havia sentida dir mai, a aquesta paraula. I n'he quedat enamorat!. És una paraula d'àmbit mallorquí i menorquí que es troba al Fabra o Diccionari General de la Llengua Catalana (el diccionari normatiu de la nostra llengua).

La segona paraula que m'ha fascinat és "cossar". Cossar voldria dir sencer, que no té interrupcions. Aquesta paraula sí que l'havia sentida algunes vegades però quan la vaig trobar a la glosa em va venir de nou. Fent memòria vaig pensar amb aquella dita que encara se sent "aquesta setmana és cossera" això vol dir que aquesta setmana no té cap festa, que és sencera de feina. El diccionari Alcover-Moll dóna aquesta glosa, també ben vitenca, per il·lustrar la paraula. "Ma persona ja no espera/ en el món penes majors/ que haver d'estar lluny de vós/ una setmana cossera"

Tot i que pel que els científics en diuen etimologia popular o en aquest cas per analogia amb "coix", hi ha gent que parla de setmana "coixera" i li atribueix el significat contrari, és a dir, una setmana que té una festa enmig.

Vegeu quin encís no té aquesta glosa que us he fet avinent i que em contà en Joan Nigorra de Sant Joan.

Molts d'anys.
Rafel Crespi i Ramis

MÚSIC A VISTA

Mn Rafel Vich

Durant el passat 93 alguns dels compositors dels quals es commemorava una efemèride han merescut l'atenció dels medis de comunicació i dels organitzadors de concerts. D'entre tots ells Txaikovski sens dubte ha estat el que més ha sonat. De fet, el compositor rus s'ha convertit en el personatge musical de la temporada. Seguint a distància per Monteverdi.

II. Més acostats a nosaltres Frederic Mompou, Miquel Tortell i Pere Miquel Marqués també han estat recordats en el seu any.

A modo de cloenda musical del 93, la coral de Felanitx ha volgut retre homenatge a la memòria de Mossèn Rafel Vich, nascut a Felanitx al Març de 1893.

Pere Estelrich i Massutí

A partir d'ara posau-vos en contacte amb *Pòrtula* per la via ràpida: 79 78 70; el vostre telèfon...

MESTRE JAUME

Feia anys que no el veia. El vaig trobar fent cua a la caixa d'estalvis. Tenia la mateixa cara que havia tengut durant tots els anys que em vaig passar a l'escola. Ara ja jubilat, visitava l'entitat per tal de retirar part de la seva pensió, supòs que minsa i injusta com la majoria de pensions. En tota la meua vida escolar mai li havia parlat. Sempre l'havia mirat mirant d'imaginar com era aquell home de veritat, ja que la seva activitat sempre concentrada en la seva feina, feia molt difícil deduir com era el seu caràcter, les seves aficcions, il·lusions, gusts... No tenia un lloc fix de treball, sempre cap aquí i cap allà... Té ara la mateixa panxa que tenia abans, les dents al mateix lloc i camina com va caminar tota la vida pels passadissos de l'escola. No em vaig resistir de parlar-li. "Vostè és Mestre Jaume" li vaig dir. Al veure que no em reconeixia, -lògic- li vaig dir d'on havia estat jo alumne. "Quins temps!" exclamà amb lluentor als ulls. Crec que puc afirmar que és de les persones no tractades habitualment per nosaltres que és més estimada pels alumnes -juntament amb "el señor Frias" de qui altre dia parlaré-.

No. No era un professor, no vos penseu. Era millor. Millor perquè els professors al cap i a la fi el que feien era repetir (algun ensenyava una mica, tot s'ha de dir) el que altres persones els havien ensenyat (o repetit) abans, bé en teoria pura o bé en el que anomenaven pràctica que no eren més que números en un paper. Per tot on anava ell, com a mínim hi anava un martell, un tornavís, i unes alicates. De petits el vèiem com un home màgic capaç d'adobar tot allò que s'espatllava en aquella escola: endolls, portes, llums, fluorescents, vidres, pupitres, màquines diverses... per dir-ho d'alguna manera ell era el professor de la saviesa més útil de la vida al qui no deixaven mai fer nos classe. De res serveixen les matemàtiques, les socials i la "lengua espa-

ñola" si no es disposa d'algú capaç de fer esclatar un pany vell i rovellat per tal de poder entrar tots dins l'aula. No hi ha dubte que el seu nom ha estat el més pronunciat pels antediluvians altaveus de l'edifici de primera etapa: uns quants cops al dia sentíem la femenina veu que cridava, en foraster, "maestro Jaime" en espera del salvador material de la situació extrema que en algun punt de l'edifici s'estava vivint. Mai va fallar.

La major tasca de Mestre Jaume era la seva feina diària, perfecta i constant que feia a l'escola. Mai record haver-lo vist aturat o descansant. Infatigable i mai li vaig sentir un no per resposta. Sempre tot es podia mirar i remirar per veure què s'hi podia fer. Segur que tothom el recorda devora la piscina soldant tubs d'acer i amollant espurnes per tot. Per a mi, la seva major obra d'enginyeria la va fer amb motiu de la nostra obra de teatre "No li planyis flors a l'heroi". Ell va ser qui feu possible tot l'entramat de fils alàmbrics que aguantaven les pantalles i decorats de l'escenari. Col·locar-los i fer que s'agunatassin en aquelles ruinoses parets va ser tota una obra d'art. Obra d'art que sempre vèiem perillar quan el gegant pujava a l'escenari...

És un d'aquests personatges als que mai s'agraeix prou la seva tasca i dels que mai se'n pot prescindir. Són la gent capaç de treure't del petit o gran embolic que et fa ofegar en el tassó d'aigua. Tant de bo que qualche dia se li reconegui la seva tasca. Des d'aquí, un petit detall per la part que em pertoca. Pentura el que més hauríem d'aprendre d'ell és a treballar com ho va fer ell: sense descans, amb constància, perfecció, silenci i humanitat. Humanitat, molta humanitat, per damunt de tot.

Gabriel Angel Vich i Martorell.

NARRACURTES

Ho havia llegit en el butlletí intern de personal del banc on treballava: un auxiliar administratiu d'una minúscula sucursal del banc a Gandia, s'enfrontà a uns delinqüents que intentaren atracar l'oficina i, amb la seva actitud, els obligà a fugir; el banc, en agraïment, li donà una gratificació de sis zeros, un Ròlex d'or, quinze dies de vacances i l'ascens de categoria.

-Ostres tu! - exclamà Gustau en veu alta.

Treballava ja feia uns quants anys en el "Banc Escanyapobres", però sols havia aconseguit arribar a la categoria d'oficial de segona... i per antiguitat! Esperava l'oportunitat que li permetés pujar de categoria, perquè estava més que clar que fer feina no era suficient per ascendir. Però l'oportunitat no es presentava.

Un dia assoleiat arribà l'oportunitat desitjada. Els deu empleats de la seva oficina, inclòs el director, estaven tan tranquils fent la seva rutinària quan, de sobte, es sentiren les paraules que, tot i que són excessivament usades, sempre posen la pell de gallina:

-Mans enlaire!. Això és un atracament!.

Era un home armat, amb la cara tapada per una careta de Ronald Reagan i amb veu de pocs amics.

-Vull tots els doblers de la caixa!-cridà exaltat.

El caixer començà a tremolar i tingué un desmai, i l'interventor, tal com diu el seu nom, hagué d'intervenir i començà a treure els doblers del calaix.

Segueix a la pàgina següent

Vins i caves artesans

Antoni Urrea

Tramuntana, 1 Tel. 73 43 90 Es Pla de na Tesa

Amb aquest exemplar els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer número del setmanari *La Nau*

TAULA PARADA

Vos salut amb alegria ja que hem pogut començar un any nou. Com han anat les festes? Han bastat els duros?. El meu padri solia dir-mos per cap d'any:

"Déu mos guard ca nostra i la meitat des corral

mos doni un any profitós i l'altra meitat que sia per Ell."

Aquest mes que es fa festa a molts de pobles per Sant Antoni dels ases, parlarem d'un plat de Sa Pobla.

GREIXONERA D'ANGUILES ESTIL POBLER

Ingredients:

-Anguiles, oli, alls, juevert, tomàtiga, panses, pinyons, pebre bo, pebre coent, vi i sal, suc de llimona.

-Trossejau les anguiles i torrau-les a la brasa untades d'oli i llimona i un poc de

Ve de la pàgina anterior

-Supòs que ja sap -digué l'interventor a l'atractor- que la caixa forta té un sistema d'obertura retardada que...

-Sí, sí, ja ho sé!. Posi'm aquests doblers en una bossa!-seguí cridant l'atractor, pistola en mà.

Tothom tenia les mans enlaire, Gustau També, Però Gustau, tot i que estava bastant espantat, pensà en aquell auxiliar administratiu de Gandia i va deduir que aquella era la seva gran oportunitat. Sense saber ben bé què feia, s'enfilà dalt del mostrador de marbre gris i cridà a l'atractor, mentre aixecava els braços:

-Ei, toro!.

L'atractor no s'espantà, però li entrà un atac de riure tan fort, que li va caure la pistola de la mà, moment que l'ordenança aprofità per agafar-la i apuntar-lo, mentre algú ja feia sonar les alarmes.

Gustau fou, naturalment recompensat. El "Banc Escanyapobres" agrai la seva gesta regalant-li un "Ròlex" d'or, unes vacances i l'ascens de categoria, tot i que el Director de Personal dubtà entre fer-lo oficial de primera o torero.

ANTONI ROCA

pebre bo.

-Feis una picada d'alls, juevert, pinyons, panses, tomàtiga pelada i posau-ho tot dins una greixonera juntament amb les anguiles.

-Afegiu-hi el pebre coent, sal, un poc de vi, aigua i bastant d'oli i feis-ho coure fins que vos sembli cuit.

-Es poden acompanyar de verdures saltejades o maonesa... i que sien ben picants.

MOLLS AMB HERBASANA

Ingredients:

-6 molls, 1 ceba, sal, tomàtiga, pinyons, panses, herbasana, oli i vi sec.

-Fes nets els molls, salau-los i els deixau reposar un poc

-Després fregiu-los dins una paella amb oli.

-A part agafau una ceba grossa, picau-la ben petita, agafau també tomàtiga, pinyons i unes quantes panses i tot plegat ho aficau dins una paella. Podeu emprar la mateixa que heu fregit els molls i el mateix oli. Tot ben frit feis una salsa.

-Els molls els col·locareu dins una greixonera. Abans de retirar la salsa del foc picareu tres brotets d'herbasana i li afegireu.

-Posareu la salsa damunt els molls i un raig de vi, ho posareu al forn durant uns minuts fins que estiguin ben daurats, sense que es cremin.

Un consell que me donà ma mare, l'herbasana no ha de coure molt perquè

sinó perd el gust.

Serviu-ho amb puré de patata.

COCA DE TALLADES AMB REISSONS

Ingredients:

-3 ous, 400 gr de farina de força, 250 gr de sucre, una grapada de reissons, 1/2 tassó d'oli, 100gr de saïm, una grapadeta de llevadura un "Canario".

-Agafareu els ous i els batreu, tot junt blanc i vermell, el sucre, els reissons, el saïm, l'oli i la llevadura. Feis una pasta ben mesclada i després li posau la farina remenant els ingredients.

-Untau el motlo amb saïm i li posau dedins.

-A part ja haureu encès el forn perquè sia ben calent.

-Damunt la coca hi posareu tallades de sobrassada, botifarró, algunes tallades de xulla de ventresca, damunt li posareu un poc de sucre. A Sa Pobla també li posen l'om per damunt.

-La coureu durant uns 20 minuts segons el vostre forn, després li donareu un poc de grill i ja està feta la coca, quan la tregueu del forn li posareu sucre en pols per damunt i la menjareu calenta, així els reissons són més bons.

CONSELLS

Si menjau alls, l'olor se'n va menjant un brot d'herbasana.

XISCA JUANEDA

Trobareu Pòrtula

a Pòrtol:

Papereria S'Estel 79 74 40
Autoservei Ca'n Crosta 60 22 59
Forn Bon Jorn 79 75 72

a Sa Cabaneta:

Cafè Nou
Papereria Sa Cabaneta
Carnisseria Xarc. Ca s'Algaidí
Estanc de sa Cabaneta

a Es Figueral

Basar Figueral

a Es Pla de na Tesa:

Forn des Pla de na Tesa
Papereria es Pla de na Tesa
Ca'n Gaspar
Autoservei can Cantó

a Es Pont d'Inca:

Papereria Xarol
Bodega Móra
Papereria Rocio (sa Cabana)
Papereria es Pont d'Inca Nou

A partir d'ara posau-vos en contacte amb **Pòrtula** per la via ràpida: **79 78 70**; el vostre telèfon...

IMATGES DE L'HIVERN CULTURAL 93

FOTOS: TOLO AGUILAR

CONCERT DE JOVES PROMESSES

Maria del Mar Coll i Maria del Mar Serra, clarinetistes

Joana Quesada (Fliscorn) i Ricard Arcas (Trompa)

Josep Alemany (flauta) i Joan Alemany (requint)

Marc Nadal i Miquel Seguí ambdós amb saxo alt

MARATÓ FOTOGRÀFICA

Alguns del participants a la primera maratón fotogràfica

ARTISTES A L'ESCORXADOR

Vicenç Sastre i Miquel Morell -els dos que duen barba- han exposat la seva obra durant l'Hivern Cultural

Amb aquest exemplar els subscriptors de *Pòrtula* també rebran el darrer número del setmanari *La Nau*

UN POC DE TOT

Felicitations rebudes

Molta pau i molt amor
vos desitja el revetler
i que tingueu l'any proper
en el calaix un velló
que en aquest any dels dobles
sols hem vist la lluentor
i aprofitem l'ocasió
bona, per felicitar
Bon Nadal pogueu passar
i l'any nou en gersanor.

"SA REVETLA"

Son Ferriol 1993

Molts d'anys i bones, de
l'Associació de Premsa
Forana de Mallorca.

El Club Bàsquet Pla de
na Tesa vos desitja BON
NADAL i proper ANY NOU.

Nadal 1993
Glòria a Déu
pau als homes que estima
el Senyor.

Delegació de mitjans de
comunicació social del
Bisbat de Mallorca.

Feliç Any!
Rosa Maria Font Galiana,
cap del gabinet de premsa del
Bisbat de Mallorca.

Molts d'anys i bones festes,
de Martí Serra Mas, batle de
l'Ajuntament de Marratxí.

Cristòfol Soler i Cladera,
president del Parlament de
les Illes Balears ens desitja
bones festes de Nadal i Any
Nou.

Gràcies a tots i també
molts d'anys!

Per correu ens
assabenten que:

La Conselleria de Cultura i
"Sa Nostra" signaren el primer

ACORD MARC DE
COL·LABORACIÓ entre una
institució pública i una privada
per a la promoció de programes
d'actuació conjunta. Els
objectius són intensificar
conjuntament esforços i recursos,
acordar un pla de cooperació,
racionalitzar l'ús dels recursos
públics i estimular la inversió de
la iniciativa privada, entre d'altres.

Dins Cultura l'acord es
materialitzarà en un programa
de restabliment de les creus de terme
i dels rellotges

de sol, així com a l'organització
dins el 94 de tota una sèrie
d'activitats dedicades a la figura
del pintor universal Antoni Tàpies.

A nivell d'educació es
dotarà un programa de beques
d'investigació amb el propòsit
de definir les bases d'una política
d'investigació.

En relació a l'esport es
formalitzarà un conveni per al
programa "l'esport per a l'edat
escolar".

La Conselleria de Cultura,
Educació i Esports del Govern
Balear i el Bisbat de Mallorca
varen organitzar l'exposició
EUCARISTIA. ART
EUCARÍSTIC a sa Llonja. La
mostra reuní un centenar de
peces il·lustratives de l'art i la
cultura eucarística de les Illes
Balears. Entre altres obres i
objectes, a l'exposició hom
pugué contemplar les
escultures efímeres de la casa
santa del convent de Sant
Domingo, avui a l'església de

Sant Nicolau, la lledània o creu
processional adomada amb
flors de la Seu de Mallorca, la
custòdia de la catedral de
Santa Maria d'Eivissa, les
àguiles de Pollença, la cera
del Corpus de la col·lecció de
mn Miquel Serra i Sant Joan
Pelòs.

La FUNDACIÓ EMILI
DARDER ens convida a la
reunió amb el president del
Centre de promoció de la
Cultura popular i tradicional
catalana de la Generalitat,
Joan Vidal i Gayolà, el passat
17 de desembre.

El 30 de novembre es
presentà la PLATAFORMA
CONTRA LA
INCINERADORA DE SON
REUS integrada per quinze
entitats promotores: GOB,
Greenpeace, PSM, Els Verds,
Esquerra Unida,
Convergència Nacionalista,
Agrupació independent de
Palmanyola, diverses
associacions de veïns de Palma,
Petra i Vilafranca,
CC.OO., Moviment Escolta i
Guiatge de Mallorca,
Associació d'Universitaris de
les Illes Balears, Revolta i
l'Associació de consumidors
"La Defensa".

L'objectiu de la Plataforma
és tractar d'impedir, per tots
els mitjans legals al seu abast,
la construcció de la planta
incineradora de son Reus i de
l'abocador de cendres.

La Plataforma va redactar
el següent comunicat:

"El projecte de construcció
d'una planta incineradora a

Son Reus per al tractament de
residus sòlids urbans de Mallorca
suposa una amenaça molt greu
per al medi ambient i per a la salut
dels mallorquins.

A una planta incineradora
els residus no desapareixen,
sinó que es transformen en fums
contaminants i cendres tòxiques.
S'emeten a l'atmosfera dioxines,
unes substàncies de les més
tòxiques que es coneixen, així
com furans, metalls pesats,
gasos àcids, etc. Aquestes
emissions afecten el medi
ambient i la salut de la població.

Les cendres i escòries que
resulten de la incineració
suposen quasi la meitat del pes
dels residus incinerats i també
tenen un contingut tòxic molt
elevat. Està previst abocar
aquestes cendres a son Nuviet,
Petra.

Incinerar els residus
suposa, per altra banda, destruir
materials encara aprofitables
(paper, vidre, roba, fusta,
plàstic, etc) que es podrien
encara reutilitzar o reciclar.

Per aquests motius les
associacions, sindicats, partits,
entitats i institucions que
signen aquest manifest demanen:

* Que s'aturi el projecte de
construcció de la planta
incineradora de son Reus.

* Que es redacti un nou Pla
de Residus que tenguí com a
objectius prioritaris la reducció
en origen, la reutilització, el
reciclatge, compostatge i la
recollida selectiva."

**PÒRTULA S'ADHEREIX A
AQUESTES DEMANDES**

Podem veure Quartet
d'Heiner Müller al TEATRE
LLIURE entre el 9 de
desembre i el 13 de febrer.

B.-

**Informatiu
Cultural
de Marratxí**

C/ Major 39, 1
Tel. 79 78 70
Fax 79 74 36
07141 Pòrtol

COL·LABORADORS: Tolo Aguilar Jofre, Joan Francesc Bennàssar, Guillem Bibiloni, Guillem Bosch i Roca, Josep Antoni Calvo, Rafel Crespí i Ramis, Pere Estelrich i Massutí, Leonci Forteza, Francisca Juaneda i Ordinas, Guillem Massot i Juan, Josep Massot i Muntaner, Magdalena Moreno i Frontera, M. Teresa Moyà Mas, Núria Nogareda, Rafel Oliver, Pep Prats, Melcion Puigserver i Canyelles, Antoni Roca i Jerez, Antònia Rosselló, Ramon Rosselló, Miquel Salom, Biel Santandreu, Mª Josep Sastre Moragues, Vicenç Sastre, Xisca Tarongí i Valls, Gabriel A. Vich i Martorell.

PORTADA: Olles, pebres i fullerots de moro; símbols de la Ciutat de la Pua (dibuix de Biel Seguí)

CONSELL DE REDACCIÓ: Pere Amengual i Bestard, Miquel Bosch i Auba, Biel Massot i Muntaner, Joana Maria Matas i Alomar, Bartomeu Pou i Fiol.

Imprès a Imatge 70

D.L.: PM 529/81

Aquell temps!

Una formació del Marratxí F.C. a finals dels anys seixanta. Camp de son Caulelles, amb les cases de can Parró al fons.

D'esquerra a dreta.

Drets: Miquel Marratxiner (entrenador), Ribes, Miquel de ca na Santa, Guillem Ferriol, Paco Canari, Toni Ros, Toni Morenet, Miquel de sa Font (president).

Acotats: Toni Ribes, xx, Bernat Pipiu, Mora, Toni Gonzalez.

(Fotografia gentilmente cedida per Jaume Ramis Vidal "Roca")